

24. MARCA 2026 13:41

N Vo Viedni pribúdajú ruské „uši“. Rakúšania o špionáži vedia a takmer nič nerobia

Soňa Weissová

ODOBERAŤ ČLÁNKY E-MAILOM

Pohľad zvrchu na takzvané „Russencity“ vo Viedni. Na streche vidno antény. Zdroj foto – Stadt Wien, Rathaus/wien.gv.at/ma41

O Viedni sa hovorí ako o hlavnom meste medzinárodnej špionáže, a preto ju niektorí označujú za mesto tieňov. Pred vojnou na Ukrajine sa odhadovalo, že v nej môže zbierať a posúvať informácie 7-tisíc ľudí pracujúcich v medzinárodných organizáciách a na ambasádach rôznych krajín.

Mnohých však zaráža, že mesto sa poriadne nezmenilo ani odvtedy, čo Rusko zaútočilo na Ukrajinu. V Rakúsku je podľa ministerstva zahraničných vecí v súčasnosti na diplomatických zastúpeniach Ruska akreditovaných 225 osôb. Denník Financial Times píše dokonca o 500 diplomatických pracovníkoch, pričom podľa rakúskej spravodajskej služby až tretina môže tajne pracovať ako špióni.

Okrem toho Kremel' využíva svoje nehnuteľnosti vo Viedni, v ktorých sídlia diplomatické objekty, na rozsiahlu sieť antén, cez ktoré sleduje satelitnú komunikáciu. Moskva využíva viaceré svoje veľvyslanectvá po Európe, o parabolických anténach na streche ruského veľvyslanectva v Bratislave [písalo](#) v roku 2023 Investigatívne centrum Jána Kuciaka.

Anténovú sieť vo Viedni dokonca v posledných rokoch aj potichu rozširuje. Podľa Financial Times Rusko v rakúskej metropole [obnovuje](#) jednu z najdôležitejších funkcií studenej vojny: skrytú platformu na signálnu rozvedku na Západe.

Na zvýšenú aktivitu upozornila skupina NomenNescio (latinsky „nepoznám meno“), ktorá dokumentuje pohyby na streche najväčšieho ruského komplexu vo Viedni, ale aj na ďalších ruských lokalitách v meste.

„V roku 2022 krajiny vyhostovali pracovníkov ruských ambasád. Som presvedčený o tom, že to boli aj technici zbierajúci dáta z antén,“ povedal pre Denník N novinár Erich Moechel, ktorý niekoľko rokov pozoruje ruské aktivity vo Viedni.

Kritizuje, že zatiaľ čo väčšina štátov to urobila, Rakúsko spolu so Švajčiarskom a s Maďarskom vyhostili minimum Rusov.

„No bol to moment, keď v Európe prišli o väčšinu svojich staníc. Museli preto rozširovať svoje kapacity inde,“ dodáva.

Ruské mesto

Pravdepodobne najrozsiahlejšia sieť antén je rozmiestnená v takzvanom *Russencity*, ktoré sa nachádza na východnom brehu Dunaja v štvrti Donaustadt. V areáli veľkom približne 37-tisíc štvorcových metrov, obklopenom bezpečnostnými plotmi, sídli stála misia Ruskej federácie, ktorá zastupuje Kremel' pri viacerých medzinárodných organizáciách vo Viedni – napríklad OSN, či Medzinárodnej agentúre pre atómovú energiu.

Erich M.

@harkank · [Follow](#)

Replying to @harkank

12/mehr [#Russki](#) [#SIGINT](#) 2.0
Vom Dach der Wiener US-Botschaft bei den UN im 137. Stock verfolgt die NSA das Treiben ihrer [#SIGINT](#)-Kontrahenten. Damit auch alle anderen was sehen können, hatte irgendwer 1 Dröhnchen fliegen lassen. Video inside

fm4.orf.at
Russlands Sat-Spionage im Visier der NSA
Von der US-Vertretung im EY-Tower in Wien Donaustadt ist das Dach der russischen UN-Botschaft vollständig einsehbar. In der ...

11:41 AM · Sep 19, 2024

 29 Reply Copy link

[Read 1 reply](#)

Rusi začali komplex stavať v roku 1983. Podľa rakúskeho historika Thomasa Rieglera, ktorý sa špecializuje na spravodajské služby, bol s najväčšou pravdepodobnosťou navrhnutý pre signálne spravodajstvo už od samého začiatku.

Výstavbu si objednal Jurij Andropov, dlhoročný šéf KGB, ktorý v 80. rokoch krátko viedol Sovietsky zväz. Riegler pre Financial Times povedal, že areál v rakúskom hlavnom meste navrhol mestský architekt Moskvy ako „vyhlásenie o strategickom význame Viedne“.

Noviny konštatujú, že investícia sa zjavne vyplatila. V čase, keď sú ruskí operatívci inde v Európe pod veľkým tlakom, je pre nich Viedeň rozkvitajúcim mestom.

Komplex v Donaustadte nie je jediný. Rusko má satelitné antény aj na svojej ambasáde, vidno ich aj z horných poschodí bývalej cisárskej jazdeckej školy za zlatými kupolami ruskej pravoslávnej katedrály.

Skupina okolo Moechela dostala nedávno tip, že aj tam sa zariadenia rozširujú a hýbu.

„Na streche vidíme približne šesť až osem satelitných antén. A jedna – z ulice veľmi dobre viditeľná – je jednoznačne anténa sledujúca satelitný downlink, ktorý nie je určený pre nich,“ povedal Moechel pre ORE.

To, že majú Rusi na streche svojich budov vo Viedni, ale aj iných mestách antény, umožňuje viedenský dohovor. Štandardne by však mali slúžiť iba na komunikáciu veľvyslanectiev s vlastou. No dáta ukazujú, že v rakúskom hlavnom meste ich podľa všetkého využívajú inak, pretože len málokedy smerujú na východ.

Ruské veľvyslanectvo vo Viedni je jedným z najväčších diplomatických zariadení Ruska v Európe a pre Kremľ podľa rakúskej rozviedky predstavuje strategicky významný uzol v súvislosti so špionážnymi aktivitami proti Rakúsku a ďalším európskym krajinám.

„Vysoký počet ruského diplomatického personálu však nie je spôsobený len veľkosťou bilaterálneho veľvyslanectva a množstvom medzinárodných organizácií, ktoré sídli v hlavnom meste. Viedeň je jedným z posledných zostávajúcich miest ruského signálneho spravodajstva (SIGINT) v Európe,“ [píše](#) rakúska rozviedka v Správe o ochrane ústavy z roku 2024.

Ruská ambasáda vo Viedni na otázky ORF o zvýšenej spravodajskej aktivite [neodpovedala](#).

Načo ich potrebujú

Signal Intelligence (SIGINT) sú informácie získané zachytávaním a analýzou elektronických signálov a komunikácie konkrétneho cieľa. Zahraničné spravodajské služby ich môžu využívať na zber tajných a citlivých informácií v cieľovej krajine.

Historik Riegler pre Financial Times [povedal](#), že veľmoci využívajúce spravodajstvo zbierajú vo Viedni signálové informácie bežne, „Rusi to však robia veľmi otvorene a často dosť hrubým spôsobom“.

„Je to jedna z našich hlavných obáv, pokiaľ ide o ruské aktivity tu. Vieme, že pomocou toho, čo majú, cieľia na komunikáciu vlád a armád štátov NATO,“ [uviedol](#) pre FT nemenovaný vysokopostavený európsky diplomat pôsobiaci vo Viedni. „Viedeň pre nich skutočne nadobudla veľký význam ... je to ich uzol v Európe.“

Ďalší zdroj zo západnej spravodajskej služby pôsobiaci vo Viedni pre Financial Times potvrdil, že v posledných dvoch rokoch zaznamenali inštaláciu viacerých nových antén a iných nezvyčajných zariadení na strechách.

Zaujímavá bola podľa neho aj frekvencia, s akou sa niektoré ruské antény prestavujú.

To podľa neho naznačuje, že sa veľmi aktívne používajú na zamierovanie viacerých satelitov, pričom poukázal na to, že antény používané na komunikáciu ambasády s Moskvou by nebolo treba presúvať.

Hovorí o tom aj novinár Erich Moechel. Poukázal na to, že napríklad v predvečer Mníchovskej bezpečnostnej konferencie vo februári jednu z najväčších strešných antén presmerovali. Deň po skončení konferencie sa vrátila do svojej pôvodnej polohy.

Podľa Moechela vidno, ako sa antény pravidelne presúvajú, niekedy aj raz do týždňa.

„Hýbu najmä dvomi veľkými parabolickými anténami, sledovali sme ich od roku 2022 až doteraz,“ vysvetľuje. Znamená to podľa neho, že sledujú rôzne ciele a potom sa vracajú na pôvodnú pozíciu alebo zaujmú novú.

Fotografie NomenNescio zároveň ukazujú, že ruskí experti nainštalovali na strechy pred parabolické antény špeciálne šošovky, ktoré im umožňujú „škúliť“ na satelitné signály v oveľa širšom rozsahu, než umožňuje bežné nastavenie, hovorí Moechel.

„Jeden tanier využívajú na lov, často s ním hýbu a potom sa vráti to pôvodnej polohy. Hľadajú ním niečo,“ hovorí.

Moechel uviedol, že väčšina antén v Russencity smeruje na západ, smerom k niektorým z 18 geostacionárnych satelitov nachádzajúcich sa medzi nultým poludníkom a 15. stupňom zemepisnej dĺžky.

„Identifikovali sme štyri satelity,“ vysvetľuje Moechel pravdepodobné zameranie ruských „uší“, ako niektorí antény prezývajú. Ide podľa neho o Eutelsat 3B a 10B

a SES5 a Rascom QAF1. Väčšina z nich pokrýva severné časti Európy, Afriku, ale aj Blízky východ.

„Satelitné spojenie sa využíva všade tam, kde chýba internet,“ dodáva rakúsky expert.

Čo konkrétne Rusi sledujú a počúvajú, nie je jasné. Amatéri vedia odhadnúť iba to, akým smerom sa „pozerajú“ – teda smerom k akému satelitu mieria.

Erich M.
@harkank · [Follow](#)

Replying to @harkank
[#Russki](#) [#SIGINT](#) 2.0
7/mehr

Dish 1 behängt wie ein Christbaum mit Filtern,
daneben Dish 2,3 & 4. Drei davon haben
motorisierte "skew angle"-Getriebe & das spricht
Bänder. Damit läßt sich auch in Downlinks
hineinschielen, die woandershin abgestrahlt werden.

9:45 PM · Sep 18, 2024

 48 Reply Copy link

[Read 1 reply](#)

Vedia o tom a nič nerobia

Rakúske úrady o špionáži zo zariadení na strechách ruských budov vo Viedni vedia. Priamo ich spomína aj rakúska kontrarozviedka vo svojej poslednej správe z roku 2024.

Riaditeľstvo štátnej bezpečnosti a spravodajstva (DSN) priamo spomína areál v Donaustadte, na ktorý upozorňuje aj novinár Moechel.

„Rusko je tak schopné pomocou nainštalovaných parabolických antén cielene zameriavať vojenské satelity iných štátov. V dosahu rozviedky sa zároveň nachádzajú ústavne významné inštitúcie, ktoré sú cieľom ruských spravodajských služieb,“ uvádza rakúska rozviedka v Správe o ochrane ústavy.

Ďalej píše, že pokrytie frekvencií pomocou krátkovlnných antén predstavuje „výzvu pre štátne inštitúcie a bezpečnostné orgány, ktoré z veľkej časti komunikujú práve v tomto frekvenčnom pásme“.

Rakúska tajná služba konštatuje, že pre ruské aktivity trpí medzinárodná reputácia Rakúska.

Na druhej strane pripomína domácu legislatívu.

Ruské konanie podľa nej musí priamo a jasne poškodzovať rakúske záujmy, aby proti nemu mohli orgány činné v trestnom konaní zasiahnuť. Viaceré diplomatky a diplomati boli identifikovaní aj ako technický personál zodpovedný za prevádzku zariadenia, ktorý prispieva k jeho udržiavaniu.

Napriek odporúčaniam tajnej služby však vláda postupuje pomaly, ak vôbec – a to aj napriek tomu, že je šéfkou diplomacie Beate Meinl-Reisinger, ktorá vystupuje proti Rusku tvrdšie ako jej predchodca Alexander Schallenberg. Ten bol ministrom v čase, keď sa začala vojna. Podľa Moechela mal vtedy šancu vyhostiť technikov s diplomatickým krytím, no neurobil tak.

Ministerstvo zahraničných vecí chce teraz proti ruskej signálovej špionáži vo Viedni zasiahnuť. V písomnom stanovisku pre médiá uviedlo, že je „v intenzívnom kontakte

s ruskou ambasádou“, no zatiaľ nemôže zverejniť konkrétne kroky. Spolu s bezpečnostnými orgánmi pracuje na tom, aby „zriedilo les antén“.

Máte pripomienku alebo ste našli chybu? Prosíme, napíšte na pripomienky@dennikn.sk.